

Куліш І. О.

ФІНАНСУВАННЯ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВА

На сьогоднішній день складність ситуації, в якій опинилася українська культура, полягає в тому, що розвинені національні культури, які мають столітні традиції та своєрідний запас міцності, без особливих побоювань можуть входити в процес динамічного створення полікультурного простору людства. Для України такий процес таїть певну загрозу втрати національної культурної ідентичності ще до того, як наша культура твердо стане на ноги. Водночас ми не можемо залишатися осторонь світових культурних тенденцій і маємо діяти у двох напрямках одночасно – наполегливо відтворювати власну національну культуру, позбавляючись від тягаря колоніального минулого і, разом з цим, інтегруватися у полікультурне довкілля світового співтовариства. Поворотним моментом у законодавчому

забезпеченні культури стало введення в дію у січні 2011 року нового Закону України «Про культуру». Це суттєво поліпшило правові умови функціонування галузі, посприяло забезпеченню соціальних гарантій працівників культури, розвитку недержавного сектора в культурній сфері. Вагомим чинником у налагодженні дієвої роботи нашого Міністерства стало завершення у звітному році складного процесу реорганізації системи центральних органів виконавчої влади у галузях культури і мистецтв, охорони пам'яток, мовної політики, релігії та міжнаціональних відносин, кінематографії. На сьогодні не лише затверджено, а й реально сформовано, наповнено кадрами нову структуру Міністерства культури України. Усе це безперечно підвищить оперативність, злагодженість та дієвість реалізації державної культурної політики у 2012 році. Фінансування культури здійснюється на нормативній основі за рахунок державного і місцевих бюджетів, а також коштів підприємств, організацій, громадських об'єднань та інших джерел. Необхідність виділення коштів з державного та місцевих бюджетів на фінансування соціально-культурних заходів є закономірним і виправданим з позицій розвитку держави. Саме цей напрям кошторисно-бюджетного фінансування є найбільшим порівняно з усіма іншими бюджетними витратами. Фінансування освіти і науки, культури і засобів масової інформації, фізичної культури та спорту, заходів у сфері молодіжної політики, відіграє велику соціальну та політичну роль, формуючи в суспільстві відчуття "благополуччя й задоволення" або "розчарування" тими процесами, що відбуваються у країні. Разом з тим в умовах існування бюджетного дефіциту культурна сфера є найуразливішою, тому що велика кількість цих видатків фінансується за "залишковим принципом", тобто в останню чергу або ж за дуже скороченими нормативами та нормами. В Україні на бюджетному фінансуванні утримується широка мережа установ культури, в основному це музеї, бібліотеки та сільські клуби, які на сьогодні не життєздатні в існуючих економічних умовах і перебувають у стані стагнації та наростаючої кризи. Якщо не здійснити змін у фінансовій політиці Української держави в галузі культури, не переглянути підходи до адміністрування та організації культурної галузі, той кризовий стан вітчизняного культурного сектора, який сьогодні сприймається як щось загрозове, найближчим часом обернеться в «занепад».

Робота виконана під керівництвом ст. викл. каф. ЕтаОДСГ Чобіток В. І.

